

УДК 657.46:005

Приємницька В.С.,

Мельянкova Л.В., к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів та
природокористування України

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Досліджено особливості контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах, та окреслено окремі напрямки його вдосконалення.

Ключові слова: оплата праці, бюджетна установа, внутрішній контроль, ревізія, розрахунки з оплати праці, тарифна ставка.

Priyemnitska V., Meliankova L.

CONTROL FEATURES CALCULATIONS WITH WAGES IN BUDGETARY INSTITUTIONS

The features of control of calculations are investigational from the remuneration of labour in budgetary establishments, and basic directions of his perfection are outlined.

Key words: wages, public institutions, internal control, audit, payments of wages, wage rate.

Приемницкая В.С., Мельянкova Л.В.

ОСОБЕННОСТИ КОНТРОЛЯ РАСЧЕТОВ ПО ОПЛАТЕ ТРУДА В БЮДЖЕТНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ

Исследованы особенности контроля расчетов по оплате труда в бюджетных учреждениях, и намечены отдельные направления его совершенствования.

Ключевые слова: оплата труда, бюджетное учреждение, внутренний контроль, ревізія, расчеты по оплате труда, тарифная ставка.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. В умовах постійного дефіциту бюджетних коштів актуальним є контроль за їх використанням в установах і організаціях, які фінансуються з державного бюджету. У вирішенні цих проблем важлива роль відводиться організації контролю та підвищенню його дієвості і результативності.

Приємницька В.С., Мельянкova Л.В.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Дослідженням питанням контролю розрахунків з оплати праці займалися відомі вітчизняні вчені: В.М. Божко, О.М. Бондаренко, Ф.Ф. Бутинець, Н.В. Вітвіцька, Л.В. Дікань, Є.В. Калюга, О.С. Макоєв, Б.Ф. Усач та інші.

Цілі статті. Дослідити особливості контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах, та окреслити окремі напрямки його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. За результатами діяльності Держфінінспекції та її територіальних органів за 2012 рік можна зробити такий висновок: кількість бюджетних установ і організацій, в яких виявлено фінансові порушення, на кінець року складає 5157 або 97,5% від загальної кількості бюджетних установ 5289, охоплених ревізіями, перевітками державних закупівель та комісійними перевітками. При цьому виявлено фінансових порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів, а саме: у проведенні витрат з порушенням законодавства – 4945 тобто 93,5%, незаконні витрати – 4898 або 92,6% від загальної кількості перевірених бюджетних установ [3].

Ці порушення стосуються і розрахунків з оплати праці, які є найважчими за своїми наслідками:

- завищення нарахувань та відрахувань з заробітної плати працівника підприємства призводить до завищення витрат бюджетної установи та порушує норми КзПП та інших норм законодавства і призводить до значних штрафних санкцій;

- заниження нарахувань та відрахувань з заробітної плати працівника підприємства призводить до недоплати до бюджету податків і зборів і також призводить до значних штрафних санкцій.

- Правильна організація контролю за витрачанням коштів на оплату праці є одним із важливих етапів комплексної ревізії діяльності бюджетних установ.

Першим етапом контролю за витрачанням коштів та затвердження асигнувань на оплату праці є перевірка правильності чисельності персоналу відповідно до штатного розпису бюджетної організації. Адже, найчастішим правопорушенням є розкрадання грошових коштів бюджетної установи при виплаті заробітної плати за сфальсифікованими трудовими договорами і привласнюються безпідставно нараховані на них суми.

Важливим етапом є встановлення наявності випадків виплати

коштів, за іншими статтями ніж це передбачено, чи не має фактів перевищення нормативів витрат коштів по оплаті праці і по яким кодам економічної класифікації вони погашалися. Завищення планових призначень може бути джерелом зловживань при виконанні кошторису [1].

Комісія розробляє та затверджує тарифікаційні списки, які складають єдиний документ, що визначає розмір тарифних ставок і надбавок працівникам та посадових окладів. Розряди і коефіцієнти оплати праці працівників бюджетних установ розроблені та затверджені Постановою Кабінету Міністрів України № 197 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери». Також при проведенні контролю обліку заробітної плати перевірки підлягають: допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та допомога у зв'язку з вагітністю та пологами; виплати за виконання державних обов'язків.

При проведенні перевірки ревизор має самостійно контролювати факти своєчасності приходу працівників на роботу і закінчення робочого дня.

Загалом, перевірка достовірності та правильності ведення бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці включає ряд наступних ревізійних процедур:

- перевірка аналітичного обліку розрахунків з оплати праці та контроль відповідності даних таблицю обліку використання робочого часу, допомоги та доплат, утримань та нарахувань на заробітну плату податків та обов'язкових платежів, законність надання пільг, ревізія сум заробітної плати нарахованої для виплати «на руки»:

- арифметична вибіркова перевірка сум заробітної плати у платіжних відомостях на підтвердження підсумків;

- правильність відображення в обліку депонованих сум у книзі аналітичного обліку депонованої зарплати;

- підведення підсумків утриманих із зарплати сум обов'язкових платежів та податку.

- Основними джерелами отримання інформації для проведення перевірки в бюджетних установах є:

- положення про бюджетну організацію, положення про їх структурні підрозділи, накази, розпорядження, посадові інструкції, документи про освіту, трудові книжки, особисті картки, проходження перепідготовки, та інше;

– відомості на видачу заробітної плати, розрахункові відомості, таблиці робочого часу;

– реєстри синтетичного і аналітичного обліку, книга «Журнал-головна» звіти по праці, податкова, статистична, фінансова, інша звітність [1].

При здійсненні перевірки витрат на оплату праці в бюджетних установах ревізор використовує наступні прийоми контролю: розрахунково-аналітичні: економіко-математичні методи, аналітичні і статистичні розрахунки, економічний аналіз; документальні: камеральні перевірки, зустрічні перевірки, інформаційне моделювання, нормативно-правове регулювання, аналітична та логічна перевірки, експертизи різних видів, взаємний контроль операцій і документів.

Однією із важливих ділянок перевірки є вибіркове співставлення сум нарахованої заробітної плати, що зазначена в первинних облікових документах, з даними розрахунків накопичувальної відомості згідно з табличними номерами працівників, а також порівняння даних цих відомостей із даними, зазначеними в розрахунково-платіжній відомості [4].

Здійснюючи контроль за операціями з оплати праці треба, перш за все, детально вивчити внутрішні розпорядницькі документи, що регулюють дане питання. У зв'язку з цим, потрібно перевірити наявність та дотримання умов Колективного договору, Положення про оплату праці, Положення про преміювання тощо.

Висновки. Вдосконаленням контролю за розрахунками з оплати праці досягається не тільки більша прозорість, точність даних і повнота їх відображення у відповідних документах, а й інформованість кожного працівника в питаннях трудового навантаження і дисципліни, заробітної плати, компенсаційних виплат, утримання преміальних та інших положень. Це надзвичайно важливо, оскільки бюджетним установам відведена особлива роль у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку держави.

1. Воронко Р.М. Контроль в бюджетних установах / Воронко Р.М., Крохта Р.Т., Любенко С.Д., Стеців І.І. / [навч. пос.] – Л. : «Новий Світ – 2000», 2010. – 503 с.
2. Головащенко М.О. Сучасні проблеми технології ревізії розрахунків з оплати праці / М.О. Головащенко // Управління розвитком. - 2012. - №7. - С. 46 – 47.
3. Звіт про результати діяльності Держфінінспекції та її територіальних органів за 2012 рік.
4. Кузнецов О.М. Організаційно-методичні аспекти ревізії розрахунків з оплати праці на підприємстві / О.М. Кузнецов // Управління розвитком. - 2012. - №7. - С. 51 – 52 .